

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. nr.: +45 33 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR-nr.: 20453044

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Svar på alm. del – spørgsmål 44

I brev af 15. november 2023 har udvalget efter ønske fra Helena Artmann Andresen (LA) stillet mig følgende spørgsmål:

5. december 2023
Sagsnr.: 23/23370

Alm. del – spørgsmål 44:

Vil ministeren redegøre for hjemmelsgrundlaget for brug af vikarer i folkeskolen, herunder betingelserne for anvendelse af vikarer, og hvornår den kvalificerede lærers fravær kan medføre brug af vikarer?

Svar:

Dygtige og kompetente undervisere er helt centrale for, at vores elever lærer, udvikler sig og trives både fagligt og socialt.

Det er generelt et krav, at undervisningen i fagene i folkeskolens fagrække i 1.-10. klasse skal varetages af en uddannet lærer eller en person med særlige kvalifikationer til at undervise i det enkelte fag, jf. folkeskolelovens § 28.

I særlige situationer, hvor det ikke er muligt at anvende personale med de krævede kvalifikationer, kan kommunen gøre brug af ikke-læreruddannede vikarer for at kunne opfylde sin forpligtelse til at give eleverne undervisning, jf. folkeskolelovens § 30 c. Men det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen afsøger mulighederne for at ansætte en person, der lever op til kvalifikationskravene, før de ansætter en person uden de relevante kvalifikationer. I nogle tilfælde kan det dog vise sig at være umuligt, fx pga. pludseligt opstået sygdom.

I nogle tilfælde kan det vise sig at være umuligt eller meget vanskeligt at skaffe fornøden arbejdskraft i form af lærer- eller pædagoguddannede eller faglærere. Disse tilfælde kan opstå, hvor der generelt eller lokalt er mangel på uddannede lærere, og hvor der i løbet af året opstår behov for at kunne gøre brug af vikarer til at varetage undervisningstimer med kort varsel fx pga. sygdom mv. hos de uddannede lærere og pædagoger, og det derfor ikke er muligt at nå at iværksætte tiltag for at afsøge mulighederne for at skaffe fornøden uddannet lærerkraft.

Men ved forudsigeligt fravær bør kommunalbestyrelsen forsøge at besætte stillingen med personer, som har en læreruddannelse eller særlige kvalifikationer til at undervise i enkelte fag. Kvalifikationskravene kan kun fraviges midlertidigt, og kommunalbestyrelsen er forpligtet til løbende at afsøge mulighederne for at skaffe en person, der lever op til kravene.

Vikartimer kan tælles med i minimumstimetallene, hvis der er foregået undervisning i faget i vikartimen. Timer, der dækkes af vikarer uden læreruddannelse eller særlige kvalifikationer, kan alene anses for gennemførte, hvis vikaren har fået forudgående instruktion til undervisningen. Instruktion skal her forstås som, at timer med vikarer skal være planlagt af en person med læreruddannelse eller tilsvarende kvalifikationer for at tælle med i minimumstimetallene.

Jeg er opmærksom på, at der er udfordringer med at fastholde og rekruttere personale i folkeskolen – ligesom i mange andre dele af den offentlige sektor.

Regeringen har for nylig fremlagt sit folkeskoleudspil, *Forberedt på Fremtiden II*. Her ønsker regeringen at styrke kompetencerne i folkeskolen bl.a. ved at give bedre mulighed for, at flere kan tage en meritlæreruddannelse og skolebaseret læreruddannelse, hvor fx lærervikarer tager en læreruddannelse, samtidig med at de arbejder på skolen.

Læreruddannelsen skal fortsat være hovedvejen ind i folkeskolen, men regeringen ønsker at åbne skolens døre for undervisere med andre baggrunde og kompetencer. Blandt andet for at understøtte, at flere fagligheder kommer ind i folkeskolen til gavn for en bedre balance mellem, bogligt, praktisk og kreativt indhold. Og i en anerkendelse af et foranderligt arbejdsmarked, hvor der er behov for livslang læring med mulighed for at skifte spor senere i livet.

Med venlig hilsen

Mattias Tesfaye